

Meresõiduohutuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Meresõiduohutuse seaduse muutmine

Meresõiduohutuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 täiendatakse punktidega 44 ja 45 järgmises sõnastuses:

„44) *punkerdamine* – laeva varustamine mootorikütuse või -õlidega, sealhulgas alternatiiv- ja taastuvkütustega;

45) *punkerdaja* – punkerdamise teenust osutav ettevõtja.“;

2) paragrahvi 9 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui isik taotleb käesoleva seaduse § 7 punktis 4 või 4¹ nimetatud tegevusalal tegutsemiseks tegevusluba, lisatakse taotlusele koopia loast või tunnistusest, mille seadme, vahendi või süsteemi tootja on taotlejale väljastatud selle toote katsetamiseks või selle hoolduse, kontrolli või remondi tegemiseks.“;

3) paragrahvi 9 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Käesoleva seaduse § 7 punktis 9 nimetatud väikelaeva ehitamise tegevusloa taotlemisel lisatakse taotlus väikelaeva tootja unikaalse koodi saamiseks kooskõlas komisjoni rakendusmääruse (EL) 2017/1 veesõidukite identifitseerimise korra kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/53/EL (mis käsitleb väikelaevu ja jette) raames (ELT L 1, 4.1.2017, lk 1–5) artikli 4 lõikega 1. Transpordiamet väljastab tootja unikaalse koodi koos tegevusloaga.“;

4) paragrahvi 9 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Tegevusloa taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.“;

5) paragrahvi 13 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) täisülevaatus, mis tehakse üks kord 12 kuu jooksul tunnistuste väljastamise või nende kehtivuse kinnitamise korral ja mille hulka kuulub ka laeva veealuse osa ülevaatus;“;

6) paragrahvi 13 täiendatakse lõigetega 2³–2⁵ järgmises sõnastuses:

„(2³) Üks kord viie aasta jooksul tehakse reisilaeva täisülevaatus käigus ka laeva veealuse osa dokiülevaatus, kui volitatud klassifikatsiooniühingu eeskirjad ja normid ei nõua dokiülevaatus sagedamini.

(2⁴) Üle kümne aasta vanusel reisilaeval tehakse vähemalt kaks korda viie aasta jooksul täisülevaatus käigus laeva veealuse osa dokiülevaatus, seejuures ei või ülevaatusvaheline aeg ületada 36 kuud, kui volitatud klassifikatsiooniühingu eeskirjad ja normid ei nõua dokiülevaatus sagedamini.

(2⁵) Käesoleva paragrahvi lõikes 2⁴ nimetatud juhul võib reederi taotlusel laeva veealuse osa ühe dokiülevaatus asendada ülevaatuslega vees, kui on täidetud järgmised tingimused:

1) järgitud on ülevaatus ja sertifitseerimise ühtlustatud süsteemi ülevaatusjuhiseid, mis on koostatud asjaomaste IMO resolutsioonide ja ringkirjade nõuete kohaselt;

2) järgitud on volitatud klassifikatsiooniühingu eeskirju ja norme;

3) tegemist ei ole reisiparvlaevaga;

4) laev ei ole vanem kui 15 aastat;

5) Transpordiamet on andnud tegevuseks nõusoleku.“;

7) paragrahvi 13 lõike 4 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) laeva veealuse osa ülevaatus, mis tehakse vähemalt kaks korda viie aasta jooksul, seejuures ei või ülevaatusvaheline aeg ületada 36 kuud, kui volitatud klassifikatsiooniühingu eeskirjad ja normid ei nõua ülevaatus sagedamini;“;

8) paragrahvi 13 täiendatakse lõigetega 4¹–4³ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Üks kord viie aasta jooksul tehakse kauba- ja kalalaeva ja muu laeva täisülevaatus käigus ka laeva veealuse osa dokiülevaatus, kui volitatud klassifikatsiooniühingu eeskirjad ja normid ei nõua ülevaatus sagedamini.

(4²) Üle kümne aasta vanusel kauba- ja kalalaeval ja muul laeval tehakse vähemalt kaks korda viie aasta jooksul täisülevaatus käigus laeva veealuse osa dokiülevaatus, seejuures ei või ülevaatusvaheline aeg ületada 36 kuud, kui volitatud klassifikatsiooniühingu eeskirjad ja normid ei nõua dokiülevaatus sagedamini.

(4³) Käesoleva paragrahvi lõikes 4² nimetatud juhul võib reederi taotlusel laeva veealuse osa ühe dokiülevaatus asendada ülevaatuslega vees, kui on täidetud järgmised tingimused:

- 1) järgitud on ülevaatus ja sertifitseerimise ühtlustatud süsteemi ülevaatusjuhiseid, mis on koostatud asjaomaste IMO resolutsioonide ja ringkirjade nõuete kohaselt;
- 2) järgitud on volitatud klassifikatsiooniühingu eeskirju ja norme;
- 3) laev ei ole tanker või puistlastilaev;
- 4) laev ei ole vanem kui 15 aastat;
- 5) Transpordiamet on andnud tegevuseks nõusoleku.“;

9) paragrahvi 18 pealkirjas asendatakse sõnad „ning tunnistuse kehtivuse kaotamine“ tekstiosaga „, tunnistuse kehtivuse kaotamine ning kehtivuse peatamine“;

10) paragrahvi 18 lõike 2 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

11) paragrahvi 18 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„(3) Transpordiamet peatab laeva meresõiduohutust tõendava tunnistuse, merekõlblikkuse tunnistuse, sõidukõlblikkuse tunnistuse, reisijateveo tunnistuse, siseveelaeva reisijateveo tunnistuse ja ajaloolise laeva tunnistuse laeva madalale sõidu või põhjapuute korral, välja arvatud juhul, kui põhjapuude on lubatud sadama eeskirjaga või see on looduslike tingimuste tõttu sadamas tavapärane.

(4) Kui reeder tõendab, et käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tunnistuse kehtivuse peatamise alus on kõrvaldatud või ära langenud, taastab Transpordiamet tunnistuse kehtivuse. Vajaduse korral kontrollib Transpordiamet enne tunnistuse kehtivuse taastamist laeva vastavust asjakohastele nõuetele.“;

12) paragrahvi 20 lõike 5³ sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Meresõidudiplomi taotlejal peab olema kutsekvalifikatsiooni vastav tase ja kõrgharidus, mille omandamisel ta on saanud teadmised, arusaamad, kogemused ja pädevuse valitud ametikohal töötamiseks ning mis vastab meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvahelise konventsiooni reeglile II/2 või III/2 ja Transpordiameti heakskiidetud õppekavale, järgmiste meresõidudiplomite saamiseks:“;

13) paragrahvi 20 lõike 5⁶ punkt 3¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3¹) meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvahelisele konventsioonile vastava välisriigis väljastatud meresõidudiplomi alusel samaväärse Eesti meresõidudiplomi taotlemisel, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 6¹ sätestatut;“;

14) paragrahvi 20 lõike 5⁶ punkt 3² tunnistatakse kehtetuks;

15) paragrahvi 20 täiendatakse lõikega 5⁹ järgmises sõnastuses:

„(5⁹) Järgmise kutsekvalifikatsiooni vastava taseme Eesti meresõidudiplomi või kutsetunnistuse taotlemiseks vajaliku meresõidupraktikana arvestatakse Eesti meresõidudiplomi või kutsetunnistusega läbitud meresõidupraktikat vastaval ametikohal.“;

16) paragrahvi 20 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Välisriigis omandatud kutse korral hindab Transpordiamet välisriigi mereõppeasutuse õppekava mahu ja õppeperioodi vastavust meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenuste aluste rahvusvahelise konventsiooni ja käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel kehtestatud nõuetele. Kui õppekava sisu ja maht või meresõidupraktika või muu praktika ei ole samaväärne, siis tuleb Eesti meresõidudiplomi või kutsetunnistuse taotlejal läbida puuduv täiendusõpe või meresõidupraktika või muu praktika ja esitada vastava õppe või praktika läbimist tõendav dokument Transpordiametile.“;

17) paragrahvi 21¹ lõike 5 punktist 3 jäetakse välja sõnad „või politseiasutuse“;

18) paragrahvi 22 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Transpordiamet väljastab laeva ohutu mehitatuse tunnistuse, kui reederi esitatud ettepanek laevapere miinimumkoosseisu määramiseks vastab selle määramise nõuetele ning on igas olukorras piisav laeva ohutuks kasutamiseks ja merekeskkonna kaitseks.“;

19) paragrahvi 22 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Transpordiamet väljastab laeva ohutu mehitatuse tunnistuse kuni viieks aastaks.“;

20) paragrahvi 22 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Transpordiamet tunnistab laeva ohutu mehitatuse tunnistuse kehtetuks järgmistel juhtudel:
1) laeva tehniliste seadmete seisund ei taga ohutust laevapere miinimumkoosseisuga või
2) reeder on jätnud esitamata taotluse laevapere miinimumkoosseisu muutmiseks, kui see on nõutav käesoleva seaduse § 21 lõike 5 või 5¹ alusel kehtestatud nõuete kohaselt.“;

21) paragrahvi 22 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Käesolevat paragrahvi kohaldatakse ka siseveelaevale.“;

22) paragrahvi 36 lõige 5¹ tunnistatakse kehtetuks;

23) paragrahvi 36 lõikest 5² jäetakse välja sõnad „või Transpordiametiga asjaomase lepingu sõlminud jети tootja või tootja volitatud esindaja või levitaja või importija“;

24) seaduse 10. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„10. peatükk
LAEVA LASTIMINE, LOSSIMINE JA PUNKERDAMINE“;**

25) seadust täiendatakse §-ga 41¹ järgmises sõnastuses:

„§ 41¹. Punkerdamine

(1) Punkerdaja peab punkerdamisel rakendama kõiki vajalikke meetmeid, et vältida keskkonnareostuse tekkimist.

(2) Enne punkerdamise alustamist kannab punkerdaja info oma tegevuse kohta elektroonilisse mereinfosüsteemi rahvusvahelise laevade põhjustatava merereostuse vältimise konventsiooni VI lisa nõuete kohaselt.

(3) Nõuded punkerdajale, punkerdamisele ja alad, kus tohib punkerdada, kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.“;

26) paragrahvi 42 lõikes 2¹ asendatakse sõnad „peab ülevaatus läbi viima“ tekstiosaga „viib ülevaatus läbi käesoleva seaduse § 10 punktis 1 nimetatud ettevõtja või“;

27) paragrahvi 42¹ lõikes 2 asendatakse sõna „riigi“ sõnadega „Euroopa Liidu liikmesriigi“;

28) seaduse 10¹. peatüki pealkirjas asendatakse sõna „merereostuse“ sõnaga „reostuse“;

29) paragrahvi 44¹ lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Laev, mis kuulub rahvusvahelise laevade põhjustatava merereostuse vältimise konventsiooni kohaldamisalasse, on kohustatud täitma konventsioonis ette nähtud merereostusest teavitamise nõudeid. Merereostuse põhjustamisest ja avastatud merereostusest peab laeva kapten konventsioonis ette nähtud vormi kohaselt teatama Kaitsevæele.“;

30) 10¹. peatükki täiendatakse §-ga 44⁷ järgmises sõnastuses:

„§ 44⁷. Muudelt veesõidukitelt reostuse vältimine

Laeva kapten ja väikelaeva või muu veesõiduki juht, kellele ei kohaldu käesoleva seaduse § 44¹ lõige 2, on kohustatud esimesel võimalusel teatama merealal reostuse põhjustamisest või avastamisest Kaitsevæele ja piiriveekogul avastatud reostusest Politsei- ja Piirivalveametile.“;

31) paragrahvi 45 lõikest 10 jäetakse välja tekstiosa „ning avastatud reostusest politseiasutusele“;

32) paragrahvi 47 täiendatakse lõigetega 3¹ ja 3² järgmises sõnastuses:

„(3¹) Üldkasutataval veeteel paigaldab, hooldab, haldab ja arendab ujumärke ning hooldab, haldab ja arendab püsimärkide tulesid ning satelliitidel põhineva asukoha määramise süsteemi diferentsiaalsüsteemi ja maapealset kesklaine raadionavigatsioonisüsteemi Riigilaevastik.

(3²) Piiriveekogul paigaldab ujuvaid piirimärke Politsei- ja Piirivalveameti määratud asukohtadesse ning hooldab, haldab ja arendab neid piirimärke Riigilaevastik.“;

33) paragrahvi 47 lõike 4¹ kolmas lause tunnistatakse kehtetuks;

34) paragrahvi 47 lõige 4³ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4³) Navigatsioonimärgistuse rajamiseks, muutmiseks ja tühistamiseks on vaja Transpordiameti luba. Transpordiamet keeldub loa andmisest, kui navigatsioonimärgistuse projekteerimisel ei ole lähtutud või tühistamisel ei lähtuta ohutu meresõidu põhimõtetest ja tavadest. Eeldatakse, et navigatsioonimärgistuse rajamine, muutmine või tühistamine vastab ohutu meresõidu põhimõtetele ja tavadele, kui projekteerimisel või tühistamisel on lähtutud Rahvusvahelise Navigatsioonimärkide Organisatsiooni (IALA) ning Maailma Veetransporditaristu Liidu (PIANC) juhenditest ja soovitustest.“;

35) paragrahvi 47 lõiget 5 täiendatakse pärast sõna „loa“ tekstiosaga „taotlemise,“;

36) paragrahvi 47 täiendatakse lõigetega 5¹ ja 5² järgmises sõnastuses:

„(5¹) Transpordiamet keeldub hüdrograafilise mõõdistustöö loa andmisest või hüdrograafilise mõõdistustöö aruande heakskiitmisest, kui:

- 1) kavandatud või tehtud mõõdistustöö ei võimalda tagada ohutut veeliiklust või
- 2) mõõdistustehnoloogia ja -metoodika ei võimalda saavutada nõutud täpsusklassile vastavaid tulemusi.

(5²) Transpordiamet keeldub hüdrograafilise mõõdistustöö loa andmisest, kui mõõdistustöö tegija või tegemine võib ohustada riigi julgeolekut ja Kaitseväge või Kaitsepolitseiamet on jätnud sel põhjusel taotluse kooskõlastamata.“;

37) paragrahvi 47 lõikes 6 asendatakse sõnad „paigaldamise ja muutmise“ sõnadega „muutmise ja tühistamise“;

38) paragrahvi 47 täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses:

„(7¹) Hüdrograafia infosüsteemi vastutav töötleja keeldub infosüsteemist andmete väljastamisest, kui see võib ohustada riigi julgeolekut. Infosüsteemi vastutav töötleja kooskõlastab selliste andmete väljastamise Kaitseväge ja Kaitsepolitseiametiga enne andmete väljastamist.“;

39) paragrahvi 47¹ lõikes 3, § 52 lõikes 4, § 71¹ lõikes 3, § 76 lõikes 2, § 78 lõikes 5 ja § 94²⁶ lõikes 4 asendatakse sõna „politseiasutus“ sõnadega „Politsei- ja Piirivalveamet“ vastavas käändes;

40) paragrahvi 48 lõikes 6 asendatakse sõna „Transpordiamet“ sõnaga „Riigilaevastik“ vastavas käändes;

41) paragrahvi 49 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Pukseeritava laeva või teisaldatava ujuvvhendi tehniline seisukord peab vastama pukseerimise tingimustele ning sellel peab olema merekõlblikkuse või sõidukõlblikkuse tunnistus või ühekordne Transpordiameti või volitatud klassifikatsiooniühingu väljastatud pukseerimise luba.“;

42) seadust täiendatakse §-ga 49² järgmises sõnastuses:

„§ 49². Jäämurdetööde korraldamine ja teostamine

(1) Jäämurdetöid korraldab Transpordiamet.

(2) Jäämurdetöid teostab Riigilaevastik koostöös Transpordiametiga.“;

43) paragrahvi 50⁹ lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) riigihaldusülesandeid täitvad laevad;“;

44) paragrahvi 51 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 51. Laevaliikluse korraldamise süsteem“;

45) paragrahvi 51 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Laevaliikluse korraldamise süsteemi eesmärk on aidata kaasa inimeste ohutuse tagamisele merel, suurendada ohutust ja efektiivsust navigeerimisel ning toetada keskkonnakaitset laevaliikluse korraldamise süsteemi tööpiirkonnas, vähendades ohtlike olukordade tekkimise riski järgmiselt:

- 1) edastada õigeaegset ja asjakohast teavet;
- 2) jälgida ja korraldada laevaliiklust, et tagada laevade ohutu ja efektiivne liikumine;
- 3) reageerida tekkivatele ohtlikele olukordadele.“;

46) paragrahvi 51 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eesmärgi täitmiseks edastab Transpordiamet laevajuhile vastavalt vajadusele teavet või soovitusi, hoiatusi ja juhiseid.“;

47) paragrahvi 51 lõige 2¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2¹) Transpordiamet salvestab laevaliikluse korraldamise käigus kogutud elektroonilist informatsiooni. Kogutud elektroonilist informatsiooni säilitatakse vähemalt 30 päeva ning see on mõeldud asutusesiseseks kasutamiseks.“;

48) paragrahvi 51 lõige 2³ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2³) Laevaliiklusteeninduse piirkond on Eesti mereala osa, kus osutatakse laevaliiklusteenuseid, lähtudes IMO ja IALA nõuetest ja soovitustest.“;

49) paragrahvi 51 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Laevaliikluse korraldamise süsteemi laevaliiklusjuhina võib töötada isik, kes vastab käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele ja on saanud laevaliiklusjuhi kutsetunnistuse.“;

50) paragrahvi 51 lõige 4¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4¹) Laevaliiklusjuhtide kvalifikatsioonistmed on laevaliiklusjuht ja vanemlaevaliiklusjuht.“;

51) paragrahvi 51 lõigetes 4²–7, § 52 lõigetes 1–4, § 53 lõigetes 3 ja 4, § 59 lõikes 7 ning § 62 lõike 2 punktis 10 asendatakse sõnad „laevaliikluse korraldamise süsteemi operaator“ sõnaga „laevaliiklusjuht“ vastavas käändes;

52) paragrahvi 51 lõigetes 5 ja 6, § 52 lõikes 4 ning § 53 lõikes 3 asendatakse sõna „operaatori“ sõnaga „laevaliiklusjuhi“;

53) paragrahvi 51 lõikes 7 asendatakse sõna „vanemoperaatori“ sõnaga „vanemlaevaliiklusjuhi“;

54) paragrahvi 52 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui käesoleva seaduse § 19 lõikes 5 nimetatud laeva kohustuslikku varustusse kuulub sama sätte alusel kehtestatud õigusakti kohaselt VHF-raadioseade, peab laevaliikluse korraldamise süsteemi piirkonnas liikleva, triivis oleva või ankurdatud laeva juht pidama vastaval töökanalil raadiovahti ja olema valmis kahepoolse raadioside pidamiseks.“;

55) paragrahvi 53 lõikes 3 asendatakse sõnad „laeva kaptenile“ sõnaga „laevajuhile“;

56) paragrahvi 53 lõikes 4 asendatakse sõna „kaptenile“ sõnaga „laevajuhile“;

57) paragrahvi 57 lõiget 1 täiendatakse punktiga 7¹ järgmises sõnastuses:

„7¹) Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni liikmesriigi ja muu välisriigi, kellega Eesti teeb sõjalist koostööd, sõjalaevad ning ranniku- ja piirivalve ja reostustõrje funktsiooni täitvad

Euroopa Liidu liikmesriigi ja Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi laevad, välja arvatud juhul, kui laev kasutab sadama akvatooriumil manööverdamiseks või sadamasse sisenemiseks või sealt väljumiseks vedurlaeva teenust või kui lootsiteenust nõuab sadamapidaja;“;

58) paragrahvi 57¹ täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 nimetatud lootsi juhendamisel sadama küllastamiseks tuleb esitada lootsitellimus ja maksta lootsitasu kehtestatud tasumäärade järgi.“;

59) paragrahvi 57¹ lõiget 9 täiendatakse pärast sõna „loa“ tekstiosaga „taotlemise,“;

60) paragrahvi 58 lõike 2² punktis 4 asendatakse sõna „lootsimispiirkonda“ sõnadega „kohustusliku lootsimise ala“;

61) paragrahvi 58¹ lõikes 4 asendatakse arv „1000“ arvuga „700“;

62) paragrahvi 58¹ lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Avamerelootsi kutset võib taotleda isik, kellel on Eesti meresõidudiplom ja kes on töötanud kaptenina või vanemtüürimehena laeval kogumahutavusega 3000 ja enam vähemalt neli aastat või on vanemmerelootsi kutsega.“;

63) paragrahvi 58¹ täiendatakse lõikega 5² järgmises sõnastuses:

„(5²) Avamerelootsi kutse saamiseks esitab taotleja või vanemmerelootsi tööandja Transpordiametile:

1) taotluse;

2) käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2-4 ning lõigetes 5 ja 5¹ nimetatud nõuete tõendamiseks vajalikud dokumendid, kui need ei ole kättesaadavad meremeeste registrist;

3) käesoleva seaduse § 7 punkti 11 kohase tegevusloaga mereõppeasutuse väljastatud tunnistused Läänemere avamerelootside koolituse õppekava ja polaarvetes sõitva laeva käitamist käsitleva õppekava läbimise kohta.“;

64) paragrahvi 58¹ lõikes 8 asendatakse sõna „kvalifikatsiooniastme“ sõnadega „kutse või kvalifikatsiooniastme tõstmise“;

65) paragrahvi 58² lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Lootsi kutsetunnistusele kantud tingimuste muutmiseks esitab lootsi tööandja Transpordiametile lootsi taotluse ja käesoleva paragrahvi lõikes 2, 3, 4 või 4¹ nimetatud nõuete tõendamiseks vajalikud dokumendid.“;

66) paragrahvi 58² lõiget 4 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Kui lootsimispiirkonna sadama piirangu muutmiseks või kaotamiseks ei ole võimalik lootsil lootsimist praktiseerida sadamas seda küllastavate laevade vähesuse või nende puudumise tõttu, tuleb vajalik arv lootsimisi teha käesoleva seaduse § 7 punkti 11 kohase tegevusloaga mereõppeasutuses valmendil.“;

67) paragrahvi 58² lõiget 4¹ täiendatakse pärast sõna „läbima“ tekstiosaga „käesoleva seaduse § 7 punkti 11 kohase tegevusloaga“;

68) paragrahvi 58³ lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;

69) paragrahvi 58³ täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Enne lootsi kutsetunnistuse kehtivusaja lõppemist esitab lootsi tööandja Transpordiametile lootsi taotluse kutsetunnistuse kehtivusaja pikendamiseks.“;

(1²) Kutsetunnistuse kehtivusaja pikendamiseks peab loots sooritama kvalifikatsioonieksami.“;

70) paragrahvi 58⁵ punktid 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„2) esitama Transpordiametile lootsi kutse saamiseks lootsi või lootsikandidaadi taotluse ning käesoleva seaduse § 58¹ lõigetes 1–4 ja § 58² lõigetes 2–4² nimetatud lootsimiste või töökogemuse tõendamiseks vajalikud dokumendid, kui need ei ole kättesaadavad Transpordiameti peetavast andmekogust;

3) korraldama lootside väljaõpet nende lootsimispiirkonnas kavandatava navigatsioonilise olukorra muudatuse korral, uute sadamate kasutusele võtmisel või vajadusel enne kvalifikatsioonieksamit;“;

71) paragrahvi 58⁵ punkt 4 tunnistatakse kehtetuks;

72) paragrahvi 58⁵ punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) juhul kui loots ei ole töötanud lootsimispiirkonnas 12 kuud või enam, korraldama lootsi praktiseerimise vähemalt kümnel korral kas piirkonnas selle piirkonna asjaomase lootsi juhendamisel või osaliselt või täies mahus käesoleva seaduse § 7 punkti 11 kohase tegevusloaga mereõppeasutuse valmendamisel.“;

73) seadust täiendatakse §-ga 60¹ järgmises sõnastuses:

„§ **60¹. Mitme laeva samaaegne lootsimine**

(1) Vanemmereloots võib lootsida samaaegselt mitut laeva, kui on täidetud järgmised tingimused:

1) lootsil peab olema kõigi samaaegselt lootsitavate laevade kaptenite nõusolek;

2) lootsil peab olema võimalik kasutada kõigi samaaegselt lootsitavate laevade liikumise jälgimiseks ja sidepidamiseks vajalikke lootsitava laeva seadmeid;

3) loots ja kõigi samaaegselt lootsitavate laevade kaptenid peavad olema veendunud, et meresõiduohutus on tagatud.

(2) Vanemmereloots vormistab iga samaaegselt lootsitava laeva kohta eraldi lootsikviitungi.

(3) Mitme laeva samaaegse lootsimise korra ja täpsemad tingimused kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

74) paragrahvi 62 lõike 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) teavitama laeva kaptenit lootsimispiirkonna hüdograafilistest, navigatsioonilistest, meteoroloogilistest ja muudest oludest ning koostama koos laeva kapteniga lootsimise kava;“;

75) paragrahvi 62 lõike 2 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„9) teatama merereostusest Kaitsevæele ja sadamas ka sadamakaptenile;“;

76) paragrahvi 67 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Lootsimise kohta vormistab loots lootsikviitungi, millele kantakse lootsimise andmed.“;

77) paragrahvi 68 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ **68. Lootsitasu ja lootsitasu maksmise kord**“;

78) paragrahvi 68 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Lootsimise eest maksab lootsitasu reeder, laevaagent või sadamapidaja, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud juhul.“;

79) paragrahvi 68 lõikest 2⁶ jäetakse välja tekstiosa „sadama akvatooriumil,“;

80) paragrahvi 68 lõikest 2⁷ jäetakse välja tekstiosa „ja lootsitasu maksmise korra“;

81) paragrahvi 68 täiendatakse lõikega 2⁸ järgmises sõnastuses:

„(2⁸) Kui samaaegselt lootsitakse mitut laeva, makstakse iga lootsitava laeva eest lootsitasu käesoleva paragrahvi lõike 2⁷ alusel kehtestatud lootsitasu määradest lähtudes.“;

82) paragrahvi 68 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui loots on tellitud laevale selles laevaliikluse piirkonnas, kus lootsimine ei ole kohustuslik, ja lootsi teenusest loobutakse, maksab reeder või laevaagent lootsitasu käesoleva paragrahvi lõike 2⁷ alusel kehtestatud lootsitasu määradest lähtudes.“;

83) paragrahvi 68 lõike 4 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Laeva eest, mis on vabastatud kohustuslikust lootsimisest ega kasuta lootsiteenust, ei maksta lootsitasu.“;

84) paragrahvi 68 lõike 5 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Nimetatud juhtudel makstakse lootsitasu 50 protsenti käesoleva paragrahvi lõike 2⁷ alusel kehtestatud lootsitasu määradest lähtudes arvestatud lootsitasust.“;

85) paragrahvi 68 täiendatakse lõigetega 5¹–5⁸ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Lootsitasu laekub riigieelarvesse.

(5²) Lootsitasu arvestab ja makseteatisi väljastab Riigilaevastik.

(5³) Riigilaevastik esitab lootsitellimuses lootsitasu maksjana nimetatud isikule maksmisele kuuluva lootsitasu kohta makseteatisi. Kui lootsitellimuses lootsitasu maksjana nimetatud isiku andmed on puudulikud või ebaõiged, esitab Riigilaevastik makseteatisi laevaagendile.

(5⁴) Makseteatis koostatakse lootsikviitungi andmete põhjal. Ühe makseteatisi võib koostada ja esitada mitme lootsimise kohta.

(5⁵) Makseteatis esitatakse lootsitasu maksjale 30 päeva jooksul lootsiteenuse osutamisest arvates.

(5⁶) Makseteatisel näidatakse:

- 1) makseteatisi väljastaja nimetus;
- 2) makseteatisi koostaja ees- ja perekonnanimi ning ametinimetus;
- 3) makseteatisi koostamise kuupäev;
- 4) lootsitasu maksja nimi, registrikood ja aadress;
- 5) lootsikviitungi number ja kuupäev;
- 6) lootsitud laeva nimi;
- 7) tasumisele kuuluva lootsitasu suurus;
- 8) makseteatisi õiguslik ja faktiline alus;
- 9) maksetähtpäev;
- 10) hoiatus viivise maksmise kohustuse ja sundtäitmise rakendamise kohta, kui lootsitasu jäetakse tähtpäevaks tasumata.

(5⁷) Makseteatis esitatakse lootsitasu maksjale elektroonilise mereinfosüsteemi kaudu.

(5⁸) Lootsitasu maksmise tähtaeg on 30 päeva maksetealise elektroonilises mereinfosüsteemis kättesaadavaks tegemisest arvates.“;

86) paragrahvi 68 lõike 6 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„Kui maksetealise saanud isik ei ole maksnud lootsitasu tähtaja jooksul, muutub lootsitasu täidetavaks käesoleva paragrahvi lõikes 5⁸ nimetatud tähtaja lõppemisel.“;

87) paragrahvi 68 lõikes 7 asendatakse sõna „reeder“ sõnadega „maksetealise saanud isik“;

88) paragrahvi 68 täiendatakse lõikega 8 järgmises sõnastuses:
„(8) Lootsiteenuse osutaja võib keelduda laevale lootsiteenuse osutamisest, kui sama laeva varasema lootsimise eest väljastatud maksetealise tasumise tähtaeg on möödunud, kuid lootsimise tasu on maksmata.“;

89) paragrahvi 68¹ lõiked 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:
„(2) Regulaarse tegeva reisilaeva, ro-ro-tüüpi kaubalaeva, konteineriveolaeva ja autoveolaeva lootsimise eest makstakse lootsitasu 50 protsenti käesoleva seaduse § 68 lõike 2⁷ alusel kehtestatud lootsitasu määradest lähtudes arvestatud lootsitasust.

(3) Merematkeid tegeva reisilaeva eest makstakse lootsitasu 80 protsenti käesoleva seaduse § 68 lõike 2⁷ alusel kehtestatud lootsitasu määradest lähtudes arvestatud lootsitasust.“;

90) paragrahvi 68¹ lõikes 4 asendatakse tekstiosa „tasub reeder lootsitasu 50 protsenti tasumäärast“ tekstiosaga „makstakse lootsimise eest lootsitasu 50 protsenti käesoleva seaduse § 68 lõike 2⁷ alusel kehtestatud lootsitasu määradest lähtudes arvestatud lootsitasust“;

91) paragrahvi 68¹ lõikes 5 asendatakse sõnad „Isoleeritud ballasttankidega naftatankeri“ sõnadega „Eraldatud ballasttankidega tankeri“;

92) paragrahvi 69 lõike 1 punktid 5–8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„5) laeva kahjustamine, mis mõjutab oluliselt laeva konstruktsioonilist terviklikkust, toimivust või käitamiskarakteristikuid ning nõuab olulise komponendi suuremahulist remonti või väljavahetamist või mis toob kaasa laeva hävimise;
6) laeva madalale sõit või juhitavuse või käikuvuse kaotus või laeva osalemine kokkupõrkes;
7) meretaristu kahjustamine, mis võib tõsiselt ohustada laeva, teist laeva või füüsilist isikut ning mis mõjutab oluliselt meretaristu konstruktsioonilist terviklikkust, toimivust või käitamiskarakteristikuid ning nõuab olulise komponendi suuremahulist remonti või väljavahetamist või mis toob kaasa meretaristu hävimise;
8) tõsine keskkonnakahju või tõsise keskkonnakahju tekkimise võimalus, mis tuleneb laeva või laevade kahjustamisest.“;

93) paragrahvi 69 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„1) laeva või selle seadme kahjustust või riket, kui lisaülevaatus tulemusena ei peatata laeva tunnistuste kehtivust ja kui laeva ei ole vaja kohe remontida;“;

94) paragrahvi 69 lõike 2 punkt 4 tunnistatakse kehtetuks;

95) paragrahvi 69 lõike 2 punktis 5 asendatakse tekstiosa „madalikule sõitu sisevetel, kui laev sai madalikult“ tekstiosaga „madalale sõitu sisevetes, kui laev sai madalalt“;

96) paragrahvi 69 lõiget 2 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) tahtlikku tegu või tegevusetust, mille eesmärk on ohustada laeva, füüsilist isikut või keskkonda.“;

97) paragrahvi 69¹ lõike 2 sissejuhatavas lauseosas asendatakse sõna „madalikule“ sõnaga „madalale“;

98) paragrahvi 69¹ lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Ohtlik juhtum on sündmus või sündmuste jada, mis ei ole laevaõnnetus ja mis on aset leidnud otseselt seoses laeva käitamisega ning mis ohustas või, kui seda ei oleks kõrvaldatud, ohustaks laeva, selle pardal asuvaid inimesi või kolmandaid isikuid või keskkonda.“;

99) paragrahvi 69¹ täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Ohtlik juhtum ei hõlma tahtlikku tegu või tegevusetust, mille eesmärk on ohustada laeva, füüsilist isikut või keskkonda.“;

100) paragrahvi 75¹ lõiget 3 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:

„4¹) teave punkerdaja kohta;“;

101) paragrahvi 75⁸ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

(1) Kui see ei takista Riigilaevastikul õigusaktides sätestatud ülesannete täitmist, võib Riigilaevastik osutada järgmisi tasulisi teenuseid:

1) veesõiduki haldamine;

2) veesõiduki koos laevaperega kasutusse andmine ning ilma laevapereta kasutusse andmine teadus- ja arendusasutusele ning haridusasutusele;

3) Riigilaevastiku peetava sadama kasutamine;

4) monitoorimine veealuse või -pealse seadmega;

5) navigatsioonimärgistuse haldamine;

6) hüdrograafiline mõõdistamine, kui see on kiireloomuliselt vajalik avalikes huvides pakutava teenuse tagamiseks;

7) veesõiduki või muu vara päästmine merel või laevatatavates vetes, kui ükski juriidiline isik seda teenust ei paku või seda ei ole võimalik mõistliku aja jooksul juriidiliselt isikult saada.“;

102) paragrahvi 75⁸ lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „tasumäärad“ sõnadega „või tasu arvestamise alused“;

103) paragrahvi 76 täiendatakse lõikega 1⁵ järgmises sõnastuses:

„(1⁵) Riiklikku järelevalvet laevadelt merekeskkonna reostuse ja õhusaaste vältimise, sealhulgas punkerdamise nõuete täitmise üle teostab Keskkonnaamet.“;

104) paragrahvi 77 lõike 2 punktis 3 asendatakse sõnad „lossimine ja ballastimine“ tekstiosaga „lossimine, ballastimine ja punkerdamine“;

105) paragrahvi 77¹ lõikes 1 asendatakse tekstiosa „, 49 ja 50“ tekstiosaga „ja 49, 50 ja 51“;

106) paragrahvi 80¹ lõikes 2, § 81¹ lõikes 2, § 82 lõikes 2, § 93² lõikes 2, § 94¹³ lõikes 2, § 94¹⁴ lõikes 2 ja § 94¹⁷ lõikes 2 asendatakse arv „3200“ arvuga „40 000“;

107) paragrahvi 81 lõikes 2, § 81² lõikes 2, § 86 lõikes 2, § 90³ lõikes 2, § 94¹¹ lõikes 2, § 94¹⁵ lõikes 2, § 94¹⁶ lõikes 2, § 94²⁰ lõikes 2, § 94²¹ lõikes 2 ja § 94²² lõikes 2 asendatakse arv „3200“ arvuga „20 000“;

108) seadust täiendatakse §-ga 86¹ järgmises sõnastuses:

„§ 86¹. Veesõiduki kinnitamine navigatsioonimärgi külge ja navigatsioonimärgi kahjustamine

(1) Veesõiduki kinnitamise eest navigatsioonimärgi külge või navigatsioonimärgi kahjustamise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 eurot.“;

109) paragrahvi 90 lõikes 2 ja § 90⁶ lõikes 2 asendatakse arv „16 000“ arvuga „40 000“;

110) paragrahvides 90², 94⁸ ja 94⁹ asendatakse arv „100“ arvuga „300“;

111) paragrahvi 90⁴ lõikes 2 asendatakse arv „3200“ arvuga „400 000“;

112) paragrahvi 90⁵ lõikes 2 asendatakse arv „32 000“ arvuga „400 000“;

113) seadust täiendatakse §-ga 90⁸ järgmises sõnastuses:

„§ 90⁸. Punkerdamise kohta andmete esitamise nõuete rikkumine

(1) Punkerdamise kohta andmete esitamise nõuete rikkumise või elektroonilisse mereinfosüsteemi ebaõigete andmete kandmise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 eurot.“;

114) paragrahvi 93 lõikes 1 ja § 94¹¹ lõikes 1 asendatakse arv „200“ arvuga „300“;

115) paragrahvi 94¹² lõikes 2 ja §-s 94¹⁸ asendatakse arv „2000“ arvuga „20 000“;

116) paragrahvi 94²⁴ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Veesõiduki juhtimise eest ilma juhtimisõigusega –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.“;

117) paragrahvi 94²⁶ lõikes 2 asendatakse tekstiosa „§-des 80–93⁴ ja 94¹–94²⁵“ tekstiosaga „§-des 80–82, 86–88¹, 90–90⁷, 93, 93², 94², 94³, 94⁵, 94⁷–94⁹, 94¹¹–94¹⁸, 94²⁰–94²² ja 94²⁴“;

118) paragrahvi 94²⁶ lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva seaduse §-des 82, 88, 94¹¹ ja 94²⁴ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatule ka politseiasutus.“;

119) paragrahvi 94²⁶ lõige 4¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4¹) Käesoleva seaduse §-des 88 ja 94²⁴ sätestatud väärtete kohtuväline menetleja on lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 4 sätestatule ka Kaitsevägi.“;

120) paragrahvi 94²⁶ täiendatakse lõigetega 4² ja 4³ järgmises sõnastuses:

„(4²) Käesoleva seaduse §-s 90⁵ nimetatud väärtete kohtuväline menetleja merereostuse põhjustamisest ja avastatud merereostusest teavitamata jätmise korral ning §-s 90⁸ nimetatud väärtete kohtuväline menetleja on Keskkonnaamet.

(4³) Käesoleva seaduse §-s 93 sätestatud väärteo kohtuvälised menetlejad on lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatule Politsei- ja Piirivalveamet ja Kaitseväge.“;

121) paragrahvi 94²⁶ lõikes 5 asendatakse tekstiosa „94²², 94²⁴ ja 94²⁵“ tekstiosaga „94²² ja 94²⁴“;

122) paragrahvi 95 lõige 7 tunnistatakse kehtetuks.

§ 2. Laeva asjaõigusseaduse muutmine

Laeva asjaõigusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „rahvusvahelisele konventsioonile, millega Eesti on ühinenud“ sõnadega „rahvusvahelisele merivõlgade ja pantide konventsioonile“;

2) paragrahvi 1 lõikes 4 asendatakse tekstiosa „rahvusvahelisele konventsioonile, millega Eesti on ühinenud“ sõnadega „rahvusvahelisele laevade arestimise konventsioonile“;

3) paragrahvi 72 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „reeder (isik, kes laeva oma nimel kasutab) või kapteni“ tekstiosaga „laevapereta prahtija, haldaja või käitaja“;

4) paragrahvi 78² lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„Laeva võib arestida käesoleva seaduse §-s 78¹ nimetatud merinõude tagamiseks üksnes rahvusvahelises laevade arestimise konventsioonis sätestatud tingimustel.“;

5) paragrahvi 78² lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(3) Arestida võib igat laeva, mis on aresti seadmise ajal selle isiku omandis, kes vastutab merinõude eest ja kes oli nõude tekkimise ajal:

1) selle laeva omanik, mille vastu merinõue tekkis, või

2) selle laeva laevapereta prahtija, ajaprahtija või reisiprahtija, mille vastu merinõue tekkis.“;

6) paragrahvi 78² täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Käesoleva paragrahvi lõiget 3 ei kohaldata laeva omandiõiguse või valdusega seotud nõuete suhtes.“;

7) paragrahvi 78³ lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„Piisava tagatise andmisel rahuldavas vormis vabastab kohus laeva arestist.“.

§ 3. Laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse muutmine

Laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse § 34¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„§ 34¹. Riigihaldusülesandeid täitvate laevade andmekogu

Riigihaldusülesandeid täitvate laevade andmekogusse kantakse andmed riigile kuuluvate laevade kohta, mis on ette nähtud riigihaldusülesannete täitmiseks, ning riigivara valitseja ja volitatud asutuse kohta.“.

§ 4. Sadamaseaduse muutmine

Sadamaseaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 4 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „rajamist, paigaldamist, hooldamist, muutmist ja eemaldamist“ tekstiosaga „rajamist, haldamist, hooldamist, muutmist ja tühistamist“;
- 2) paragrahvi 4 lõikes 8 asendatakse tekstiosa „rajamise, paigaldamise, muutmise, eemaldamise ja märgistusest teavitamise vastavuse“ tekstiosaga „rajamise, muutmise, tühistamise ja märgistusest teavitamise vastavalt“;
- 3) paragrahvi 16 lõige 13 tunnistatakse kehtetuks;
- 4) paragrahvi 30 lõiget 5 täiendatakse pärast sõnu „esitatakse kooskõlastamiseks Kliimaministeeriumile“ sõnadega „esitatakse sadamaregistri vahendusel Kliimaministeeriumile kooskõlastamiseks“.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2024

Algatab Vabariigi Valitsus 2. detsembril 2024. a nr 2-6/24-01852

Vabariigi Valitsuse nimel

(allkirjastatud digitaalselt)
Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik